

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. D. Thomæ Delbene Marvbiensis, Clerici Regvlaris,
Sacrae Theologiae Professoris ... De Immvnitae, Et
Ivrisdictione Ecclesiastica**

Bene, Thomas del

Lugduni, 1674

x. An priuetur simoniacus?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-98676](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-98676)

n. 28. & Sperellum *decis.* 59. n. 33. Vide etiam quæ lib. de *Parlamentis*, d. b. 27. per totam, & præcipue *sect.* 5. per suas subsectioniones, & *supra* cap. 8. per totum, diffusè dicebantur.

Instabis, est saltem in contrarium consuetudo legitime (videntibus scilicet, & in odium delicti consentientibus Prælati Ecclesiastici) introducta: ergo, &c. Ita Sarpus *ubi supra*, Villalob. in *sum. tom.* 2. r. 39. *disp.* 5. n. 2. Suarez de *relig. tom.* 1. lib. 3. c. 11. n. 4. & Raphaël de la Torre *tom.* 2. in 2. 2. S. Thom. q. 99. num. 4. *disp.* 7. grad. 8.

Respondetur, nego antecedens; quia ut *supra* *sect.* 5. & *dub.* 6. & *seqq.* dicebamus, & dicemus *infra* *dub.* 4. *sect.* 2. num. 20. Tridentinum Concilium, & Constitutio Gregorij XIV. sustulit omnem consuetudinem in contrarium, quæ si iterum postea in aliquo loco legitime introducta sit, videant ipsi, qui id affirmant: nam si ita est, non audeo illam damnare, ut ibidem dicebamus, quamvis probabilius damnet alij, quos in locis *supra* cit. referebam, & alij, quos refert Diana *part.* 6. *tract.* 1. *resol.* 9. vide etiam Balboam de Mogrou in *cap.* 1. de *foro compet.* n. 6. Palaum *tom.* 2. *tract.* 1. *disp.* *omic.* *punct.* 1. n. 5. Sperellum *decis.* 37. n. 63. & quæ dicebam *supra* cit. c. 8. & cit. *dub.* 27. per totam de *Parlamentis*.

Hinc, ut fur qualiscumque ille sit, siue sacrilegus, siue non sacrilegus, rebus furto sublati (sicut & quilibet alius reus armis prohibitis, quæ ad Ecclesiam defert) spoliari possit, recurrendum est ad iudicem Ecclesiasticum; qui cum in Ecclesia iurisdictionem exercere queat, poterit illum, siue per seipsum, siue per iudicem laicum, de licentia tamen ipsius, prædictis rebus spoliare, sicut & capere, etiam extra Ecclesiam, quando reus delinquendo sacrilegium commisit, cum sacrilegium sit mixti fori. Vide Bonacinam *tom.* 2. *disp.* 3. q. 7. *punct.* 5. n. 7. Dian. *part.* 5. *tract.* 1. *resol.* 9. in *fin.* Sperellum *decis.* 3. & 4.

Itaque huiusmodi fur, omnisque alius in Ecclesia delinquens capi poterit à Ministris Ecclesiasticis, quia commisit, inquam, sacrilegium, quod est mixti fori, quapropter in ipso datur locus præventioni, sicut ex multis probat Farinac. in *append.* *cap.* 22. num. 364. & Mar. Ital. lib. 1. *cap.* 5. §. 14. num. 7. Imò multi Doctores putant, delinquentem in Ecclesia, si Episcopo videbitur, tradi posse potestati sæculari, obtenta prius cautione, saltem iuratoria, de salute delinquentis quoad vitam, & corporis poenam, *cap. id.* *constituimus*, 17. q. 4. nam huiusmodi delictum, ut dicebam, est mixti fori, & delinquens non capitur autoritate laicæ potestatis, sed Ecclesiasticæ, cui Ecclesiarum immunitas non præiudicat, ut *supra* *dub.* 10. *sect.* 12. dicebatur de Clerico. Sic Suar. de *relig. tom.* 1. *tract.* 2. lib. 3. *cap.* 13. n. 3. Silu. *verb.* *Immunitas*, 3. q. 4. Peregrin. de *immunit.* *cap.* 6. n. 28. & *cap.* 13. *dub.* 9. n. 9. Mar. Ital. lib. 1. *cap.* 5. §. 3. n. 75. & 76. & Farinac. in *append.* *cap.* 16. n. 117. & 256. Vide quæ dicebam *dub.* 11. *sect.* 6. & *dub.* 19. *sect.* 1. & 3. in *fin.* & quæ dicebam *dub.* 25. 26. & 30.

SECTIO IX.

An priuetur blasphemus, & superstitiosus.

SUMMARIVM.

- 1 Blasphemus etiam Dei, & B. Virginis, ac superstitiosus, nisi de hæresi suspectus sit, gaudet immunitate.
- 2 Blasphemus etiam Dei, & B. Virginis in sententia multorum Doctorum non gaudet immunitate.

- 3 Qui delinquit aduersus Ecclesiam sponsum immunitate priuatur: ergo multò magis immunitate priuabitur qui delinquit aduersus Christum Iesum sponsum, & caput Ecclesiæ.
- 4 Non quilibet delinquens contra Ecclesiam sponsum, nisi mutilando, vel occidendo in illa, immunitate priuatur.
- 5 Blasphemus, si blasphemia sit hæreticalis, non gaudet immunitate, non ut blasphemus, sed ut hæreticus est.

EX dictis *sect.* *precedenti*, sequitur primò, quod neque immunitate priuetur blasphemus, etiam Dei, & B. Virginis, nec superstitiosus (nisi de hæresi suspectus sit, ut *supra* *dub.* 22. dicebatur.) Atque ita in terminis docent Nauarrus *cap.* 25. num. 20. Nouarius in *summa Bullarum*, tit. de *immunit.* num. 4. Bonacina *tom.* 2. *disp.* 3. q. 7. *punct.* 5. n. 13. Ambrosin. de *immunit.* *Eccles.* *cap.* 8. num. 11. Peregrin. *cap.* 12. num. 12. Megalius in 3. p. lib. 4. *cap.* 2. num. 6. Farinac. mutans sententiam in *append.* de *immunit.* *cap.* 13. num. 175. Gambacurta lib. 4. num. 9. & Diana p. 1. *tract.* 1. *resol.* 31. & 39. Quamvis contrarium sentiant Boërius *decis.* 110. Decian. lib. 6. c. 26. n. 5. & 6. Martha de *iurisd.* *part.* 1. c. 51. num. 30. & 31. Sanchez in *select.* *disp.* 44. num. 52. Oldrad. *consil.* 154. Remigius de *immunit.* *fall.* 24. Tusch. *verb.* *Ecclesiæ*, *concl.* 11. num. 51. Cutel. de *immunit.* *Eccles.* lib. 1. q. 39. Baiardus ad *Clarum*, q. 30. num. 15. Villalob. in *summa*, *tom.* 2. *tract.* 39. d. *fic.* 7. num. 20. Ludouicus Correa in *relect.* de *immunit.* *part.* 3. num. 35. Lezana num. 16. & Farinac. de *carcerib.* q. 28. num. 67. motus ex eo, quod si qui delinquit aduersus Ecclesiam sponsum, immunitate priuatur, multò magis immunitate priuabitur, qui delinquit aduersus Christum Iesum sponsum, & caput Ecclesiæ. At minus rectè, quia non quilibet delinquens contra Ecclesiam sponsum (nisi mutilando, vel occidendo in illa) immunitate priuatur, & quia in hac materia non valet argumentum à maiori rationis, & quia alioquin omne crimen (cum omne crimen sit contra Christum) immunitate priuaretur. Illud tamen rectè aduertit Farinacius in *cit.* *cap.* 13. num. 175. quod si blasphemia sit hæreticalis, blasphemus immunitate Ecclesiæ non gaudeat (ita ut in tali casu à Ministris S. Officij, ad quos solum spectat de hæresi cognoscere, extrahi possit) non quidem quia blasphemus, sed quia hæreticus, vel quia de hæresi suspectus, ut in *cit.* *dub.* 22. dicebam, & tradunt Cutell. *loc. cit.* Gambacurta *cit.* lib. 4. *cap.* 9. & Barbosa de *univ.* iure *Eccles.* *tom.* 2. *cap.* 6. n. 105. 122. & *seqq.*

SECTIO X.

An priuetur simoniacus?

SUMMARIVM.

- 1 Simoniacus, nisi sit cum errore intellectus (quia tunc est hæreticus, & exceptus in Constitutione Gregorij) non priuatur immunitate.
- 2 Simoniacus equiparatur hæretico, sed in poenis non valet illatio de casu ad casum.
- 3 Simoniacus equiparatur hæretico, si sit cum errore intellectus, si credat scilicet res spirituales posse licite emi, & vendi.

SEquitur secundò, quod neque immunitate priuetur simoniacus (nisi sit cum errore intellectus, quia tunc est hæreticus, & sic exceptus in Constitutione Gregorij.) Atque ita contra Decianum lib. 6. *cap.* 26. num. 5. ex communi docent Farinac. *cap.* 13. n. 177.

n. 177. Peregrinus cap. 12. num. 17. Barbosa de iure Eccles. lib. 2. c. 2. n. 126. Lezana num. 16. & Dian. p. 1. tract. 1. resol. 31.

2 Obiicies. Simoniacus æquiparatur hæretico, c. Petrus, & c. cum omnis, l. 7. 1. ergo.

Respondetur, transeat antecedens: at in pœnis (vt sæpius dictum est) non valet illatio de casu ad casum, præsertim in præiudicium causæ fauorabilis, qualis est immunitas Ecclesiarum. Vel respondetur, æquiparatur hæretico, si sit cum errore intellectus, scilicet si credat, res spirituales posse licite emi, & vendi, & tunc concedo, quod immunitate priuetur, vt mox supra dicebamus.

SECTIO XI.

An priuetur deflorans monialem?

SVMMARIVM.

1 Deflorans monialem non priuatur immunitate.

2 A plica etiam si ipsam defloret in Ecclesia Monasterij.

1 Sequitur tertio, quod neque immunitate priuetur deflorans monialem: atque ita docet præter alios Diana part. 4. tract. 1. resol. 43. contra Ludouicum Corream in relef. ad cap. inter alia, de immunit. Eccles. part. 3. num. 16. & Barbosa ad Ordin. Lusitan. tom. 2. lib. 2. tit. 5. §. 2. num. 5. Idque etiam verum est, si monialem defloret in ipsa Ecclesia Monasterij; quia (vt dub. 19. per totam, dicebamus) delicta ex eo, quod committantur in Ecclesia, non sunt de exceptis, nisi sit homicidium, vel mutilatio.

SECTIO XII.

An priuetur periurus, & falsus testis?

SVMMARIVM.

1 Periurus, & falsus testis non priuatur immunitate.

2 Omnes sacrilegi hodie, præter occidentes, vel mutilantes, gaudent immunitate.

3 Omnes publice percutientes, vel occidentes etiam Clericum, vel Religiosum, licet sacrilegium committant, non priuatur immunitate.

4 Periurus, & falsus testis, æquiparantur homicida, sed quoad penitentiam, non quoad omnes alios effectus.

5 Periurus, & falsus testis, si causa sint vt quis morti damnetur, sunt homicida proditorij moraliter, non autem physice, & ideo non priuatur immunitate.

1 Sequitur quarto, quod neque immunitate priuetur periurus, & falsus testis: atque ita in terminis nostri casus docent contra Guttierrez lib. 3. q. 1. num. 33. & Igneum in leg. 1. num. 20. ff. ad Syllan. Decianus tract. crimin. lib. 6. c. 28. num. 121. Farinac. in append. de immunit. c. 9. n. 140. Peregrin. de immunit. c. 12. n. 15. Bonac. tom. 2. disp. 3. q. 7. punct. 5. num. 11. & Char. tarius, vbi recte ait, omnes sacrilegos hodie, præter occidentes, vel mutilantes, immunitate gaudere. Adde tu, & omnes publice percutientes, vel occidentes etiam clericum, vel Religiosum, licet sacrilegium committant, quia ex dictis nullum sacrilegium immunitate priuat, nisi sit mutilatio, vel occisio in loco sacro. Vide etiam Suar. de relig. tom. 1. tract. 2. lib. 3. cap. 10. n. 3.

Alterum de censur. tom. 1. lib. 2. c. 6. & Sperellum decis. 22. n. 10.

Obiicies, periurus, & falsus testis æquiparantur homicida, cap. fin. 22. q. 1. ergo priuantur immunitate Ecclesiæ.

Respondetur, nego consequentiam; quia in pœnis (præsertim si sint in præiudicium immunitatis) non valet argumentum à paritate, quin neque à maiortate rationis, vt supra dicebatur.

Respondetur secundo, distinguo antecedens: æquiparantur homicida: quoad penitentiam, ita vt possit pro ipsis eadem penitentia imponi, ac pro homicida imponitur, concedo: æquiparantur homicida, quoad alios omnes effectus, nego: alioquin periurus, & falsus testis essent irregulares, sicut homicida, quod falsum est. Vel æquiparantur homicida voluntario tantum, concedo; homicida proditorio, nego: at huic tantum homicida imponitur pœna priuationis immunitatis Ecclesiarum, vt dub. 20. dicebatur.

Instabis, saltem periurus, & falsus testis priuantur immunitate, si causa sint, vt quis morti damnetur, qui alioquin non damnetur, quia tunc sunt homicida proditorij: ergo. Atque ita non omnino improbabili docet Marius Ital. de immunit. lib. 1. cap. 5. §. 4. & cap. 5. num. 14. & segg. Cutellius de immunit. Eccles. lib. 1. quest. 19. num. 11. & 12. & inclinatur Farinac. in append. de immunit. cap. 9. num. 141. quatenus dubius dicit, quod in tali casu consulendus sit Pontifex: videri etiam poterit Clarus in §. falsum, in princip. Menoch. de arbit. casu 506. centur. 4. Tiraq. de panis temperandis, causa 3. n. 23. & 24. Ioseph. Ludouic. de is. 1. §. n. 32. & segg. Barbosa tom. 2. de iure Eccles. cap. 3. n. 129. & Zambellus in repert. mor. verb. Ecclesia quoad eius immunitatem, n. 10.

Respondetur, nego antecedens, & ad probationem respondeo, quod in tali casu periurus, & falsus testis sint homicida proditorij, moraliter, concedo; physice, nego. At homicida proditorio physice tantum (vt supra cit. dub. 20. sect. 8. dicebam de mandante homicidium) immunitas Ecclesiarum denegatur. Vide quæ dicebantur cit. dub. 20. sect. 8. & §. 9. & dub. 21. sect. 7. vbi referebam Doctores nostram sententiam in terminis sequentes.

SECTIO XIII.

An priuetur, qui infert strigia in Ecclesia?

SVMMARIVM.

1 Inferens strigia in Ecclesia non priuatur immunitate.

Sequitur quinto, quod neque immunitate priuetur, qui infert strigia in Ecclesia, atque ita declarauit S. Congregatio Episcoporum die 16. Nouembris 1618. Quod intellige in casu, quo absit suspicio hæresis; Vide Lezanam num. 16. & quæ dicebam dub. 19. sect. 2. & dub. 22. n. 6. & segg.

SECTIO XIV.

An immunitate priuetur parricida?

SVMMARIVM.

1 Parricida ob rationes recensitas, non priuatur immunitate, contra Parisium, & alios.

2 In